

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys ry
Nummikatu 31, 05820 Hyvinkää (puh.joht. Tuija Lahtinen)

Liikennevirastolle

Hyvinkää 18.11.2014

Riihimäen kaupunki
Tekniikan ja ympäristötoimiala
kaavoitusyksikkö
Eteläinen Asemakatu 2, 11130 Riihimäki
tekniikka@riihimaki.fi

Viite:
Liikennevirastolle
kuulutus Aamupostissa 19.10.2014

**Muistutus ratasuunnitelmasta
Pasila – Riihimäki välityskyvyn nostamisesta, ratasuunnitelma,
Vantaa, Kerava, Tuusula, Järvenpää, Hyvinkää, Hausjärvi, Riihimäki**

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys muistuttaa ratasuunnitelmasta seuraavaa.

Lisäraiteiden rakentaminen on ympäristön ja ilmastomuutoksen kannalta myönteinen hanke. Lisävälityskyvyn saaminen edesauttaa kauan odotettua kolmatta paikallisjunayhteyttä Helsinkiin. Kuitenkaan niiden rakentaminen ei saa tuhota luontoarvoja, uhanalaisia lajeja, ekologisia yhteyksiä eikä vaarantaa pohjavesiä. Lisäraiteet tulee rakentaa pääradan itäpuolelle.

Lisäraiteita perustellaan pelkästään rahalla sekä liikenneyhteyksien nopeutumisella ja tehostumisella. On kuitenkin muistettava, että luonnon ekologiset arvot ylittävät ihmisen talouden ekonomian moninkertaisesti.

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys on lausunut aiemmin YVA-selostuksen yhteydessä ELY-keskukseen 29.4.2010. Muistutimme silloinkin koko rataosuudesta Kyrölä-Riihimäki. 4.9.2012 muistutimme yleissuunnitelmasta rataosan Pasila-Riihimäki liikenteen välityskyvyn nostamisesta. Kaikki aiemmassa muistutuksessa esiin tullut tulee huomioida jatkossakin.

Vastinetta ympäristönsuojeluyhdistyksen muistutukseen emme ole nähneet. Muistutusta tehdessämme meillä ei ole ollut käytettävissä vain Riihimäellä nähtävillä ollutta ratasuunnitelmaa eikä sitä löytynyt Liikenneviraston verkkosivuilta. Myöskään Hyvinkään teknisessä keskuksessa sitä ei ollut. Käytettävissämme oli vain verkkosivuilta oleva pdf Pasila-Riihimäki liikenteen välityskyvyn nostaminen, Yleissuunnitelma. Tiivistelmäraportti 2012

Vaikutukset

Vaikutukset kulttuurimaisemaan jäävät nyt toteutettavaksi aiotuilla kohteilla vähäiseksi varsinkin kun Hangon tavararaiteen rakentaminen ylivienteineen Hyvinkään ja Riihimäen välillä on siirretty tukevaisuuteen 2. vaiheeseen. Luonnon kannalta ongelmalliseksi jää kuitenkin Hyvinkään-Riihimäen väli erityisesti Hausjärven Monnin alueella.

Tavaraliikenteen raiteet ja Monnin eritasoliittymän rakentamisen jääminen 2. vaiheeseen on hyväksi uhanalaisen lajiston kannalta, jota raiteet ja eritasoliittymä erityisesti uhkaavat. Silti Monnin alueen paahderinteiden harvinaiset, uhanalaiset ja suojellut lajit ovat vaarassa

Maisema- ja luontovaikutuksiin kuuluu myös maa-ainestenotto muualla. Koko kiviainesketju tulee selvittää. Kiviainesta lisäraiteille ei pidä tuoda arvokallioista (mm. Pillikallio, Tapionkallio, Vantaanniemen Usminkallio Hyvinkäällä), joihin haetut louhintaluvat ovat oikeuskäsittelyssä.

Vaikutukset maisemaan, kulttuuriympäristöön, pinta- ja pohjavesiin sekä asutukseen sanotaan jäävän pieniksi.

Jokien ja purojen, kuten Vantaanjoen Riihimäellä ja Erkylänlukkojen puron (Koivuojan) ylitys Monnin eteläpuolella ei saa missään työvaiheessa vaarantaa uhanalaisen meritaimenen nousua kutupaikoille. Pohjavesialueilla rata tulee eristää riittävällä suojauksella pohjavesistä. Vaunuista vuotavat kemikaalit ovat suuri riski pohjavesille. Myöskään atrasiinin ja glyfosaatin kaltaisia vaarallisia rikkaruohomyrkkyjä ei saa käyttää valmiilla radoillakaan.

Vaikutukset luontoon

Kaikkialla, missä lisäraiteet tulisivat länsipuolelle, on korvaamatonta vahinkoa uhanalaiselle lajistolle. Tällöin paahderinteiden suojellun pikkusiniisiiven Monnissa ja 2. vaiheessa lähes kaikki uhanalaisen loistokaapuyökkösen, vielä harvinaisemman kaapuyökköslajin *Cucullia chamomillae* (kevätkaapuyökkönen, laji löytyi 2012 yksi yksilö ja toukkia.) ja erityisesti suojeltujen sauramoviirukoin ja sauratomykerökoin esiintymät tuhoutuvat Järvenpää-Hyvinkää-Monni välillä, samoin niiden harvinaiset ravintokasvit. Purolan ym. uhanalaisen peurankellon esiintymät eivät saa tuhoutua, vaan ne on säilytettävä esim siirtoistutuksin.

Pelkästään pintamaan varastointi, uudelleen levittäminen ja sorastus ei pelasta perhosia. Yksikin vuosi, jolloin ravintokasveja (harvinaisia keltasauramo, ketomarinaa tai perhosia ei ole, on kohtalokas.

Pääradalla lisäraiteiden rakentamisen ongelmallisinta kohta Hyvinkään Riihimäen välillä ja koko rataosuudella on Monnin alueella, joka pääosin on Hausjärven kunnan puolella. Ratatyöt tulevat vaikuttamaan siellä myös Riihimäen puolella ja Riihimäen ratapiha-alueella. Tilanne vain pahenee, kun Hangosta tulevaa tavaraliikennettä ylityksineen myöhemmin aletaan rakentaa 2.vaiheessa Hyvinkään ja Riihimäen välillä.

Hyvinkään ja Monnin väliltä häviäisivät edellä mainitut lajit, samoin kasveista keltamatara, ketomasmalo ja harvinainen idännukki, kun rata tulee länsipuolelle. Pelkkä itäpuolen

penkereiden säilyminen ei turvaa kaikkien edellä mainittujen lajien säilymistä. Lajit vaativat länsirinteiden auringonpaistetta ja lämpöä.

Lajien säilymiseksi olemme vaatineet vastapenkereitä, joita onkin esitetty. Siirretyt kasvilajit eivät ehdi vakiintua, varsinkaan perhoslajit, jos siirtopenkereitä ei ole tehty ajoissa. Kun vastapenkereiden tekoa Monnissa ei ole vielä 2014 aloitettu (vaan vasta 2015?), voidaan radan rakentamisen aloittaa vasta 2017 jälkeen.

Merkittävä harvinaisuus on alueelta tavattu suojeltu pikkusiniisiipi (*Cupido minimus*), joka Suomessa on hävinnyt useilta tunnetuilta esiintymispaikoiltaan kuten Hämeenlinnan eteläpuolella on käynyt. Perhoskartoituksia radanvarsialueelta ovat tehneet hyvinkääläiset ja riihimäkeläiset perhostutkijat. Vasta löydetty harvinainen idännukki (*Androsace filiformis*) lienee pikkusiniisiiven ravintokasvi(?) (ketonukki on rauhoitettu).

Riihimäen ratapihan eteläpään kasvistoa tuhoutuisi. Siellä kasvaa myös muita harvinaisia kasveja. On huolehdittava siitä, että laikkusiirrot onnistuvat ja että pohjoispäässä kasvillisuus säilyy ja lajeja voidaan siirtää takaisin eteläpään kasvupaikoille.

Myöskään EU:n direktiivilajeihin kuuluvan liito-oravan esiintymisalueiden sanotaan suunnitelmissa säilyvän, samoin maakunnallisesti tärkeiden ekologisten yhteyksien. Aukkojen radan verkkoaidoissa Monnissa tulee olla eläinten liikkumisen kannalta hyvissä paikoissa ja riittävän leveät (yli 100m).

Jatkossa tulee varautua myös Hyvinkään eteläpuoleisen valtakunnallisesti tärkeän ekologiseen yhteyteen, riittävän leveiden alikulkujen rakentamiseen.

Samoin 2.vaiheessa tulee turvata vaikkapa siirtoistutuksin, ettei uhanalaisen hirvenkellon kolmesta esiintymispaikasta kaksi tuhoudu Hyvinkään-Palopuron alueella. Uhanalaisen meritaimenen nousu Palojoessa tulee turvata rakennusaikanakin kuten Monnisakin. Päärata ylittää Palojoen kahteen kertaan Palopuron alueella.

Hyvinkäällä 18.11.2014

Hyvinkään ympäristönsuojeluyhdistys

Yrjö Ala-Paavola
varapuheenjohtaja, tiedotusvastaava

Kanervakatu 4, 05800 Hyvinkää
puh. 040 8474 552
yrjo.ala-paavola@pp.inet.fi

Puheenjohtajan Tuija Lahtisen yhteystiedot on lausunnon alussa